

Korsak J. Glas (25/1-1791)

G Ł O S

JASNIE WIELMOZNEGO JMCI PANA

T A D E U S Z A

K O R S A K A

SĘDZIEGO ZIEMSKIEGO

T POSŁA WOIEWODZTWA WILENSKIEGO

NA SESSYI SEYMOWEY

Dnia 25 Januaryi 1791. Roku.

M I A N Y.

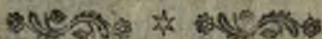
NAYIASNIEYSZE SKONFEDEROWANE RZEPLTEY STAMY.

Kiedym się z uwagą nad Projektem od Prześwietney Deputacyi przyniesionym zaftawnych Possefiorom z polsefysi 1ta Zł: podatku dziesiątego grosza do Skarbu Rzepltey nieopłacaiących od wotowania na Seymikach uluwaiącym zaftanowił, czy mam się do niego łączyć? czyli przeciw onemu zdanie moje otworzyć? Uyrzałem w wielu pismach niedościgłych rozrządzeń

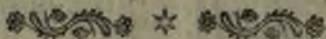
Å

Boskich prawidło, które iednych z dostatkw do ubo-
stwa, drugich z uboſtwa do bogactwa prowadząc, ied-
nych z krzeſeł Senatodſkich, Miniſteryow i Urzędow
do pług i roli, drugich przemiiającym loſem od pług
i roli do naywyższych doſtoieństw przenoſi, i tak
codziennie niby iakieś z ludźmi igrzyſko ſprawuiąc,
codziennie Naywyżſza nje-doſcięła Wſzechmocnoſci
Mądrość z gury na doł, z dołu na gurę przenoſząc,
oczewiſte nam tey prawdy wyſtawia widoki, któ-
rych żywym wyobrażeniem przekonany idąc za prawid-
łem Inſtrukcyi Woiewodztwa moiego na mię i Kol-
legow moich obowiązek wkładaiącym pilney czyn-
noſci o nieſciośnieniu Swobod i Prerogatyw Szlache-
ckich, iſć muſzę za głosem prawdy dla oddania ſłu-
ſznoſci wſpołbraci moim i Waſzym w domach pozosta-
łym, którzy loſy ſwe naſzemu charakterowi powierzili.
Proporcyonować głos wolny Szlachcica do proporcyi
ſta Żł: podatku rzecz z iſtoty ſwey ieſt nie właſciwa,
ſzkodliwa, i niebeſieczna. Nie właſciwa: bo zaſzczyt
Kleynotu Szlacheckiego, którego ſię Przodkowie naſi
w obronie Oyczyzny ſtratą życia właſnego dokupili,
żadnym ſzacunkiem naykoſztownieyſzych ozdob pro-
porcyonowanym i porownanym bydź nie może: ſzko-
dliwa: bo ich różniąc, namnożylibyſmy między nie-
mi niechęci, zazdroſci, przymówek, nieſnaſek, kło-
tni, zamieſzania, z czego w oſtatnią ich ohydę i roz-
pacz wprawiając, do gorſzych nierownie doprowa-
dzilibyſmy ſkutkow. Niebeſieczna nakoniec, bo
gdy we krwi braterskiej nieznajdą wſzędu w.ocale-

niu równości, znajdą pewnie względy w stanie mo-
cniejszym i możnowładczym, przed któremi często-
kroć Prawa uginąć się zwykły, a zniemi gdy się po-
łączą: czego się od nich w ten czas spodziewać be-
zziemy? czy tym kroiem przez większą proporcją
podatku z naszej reszty nie wyzuią wolności? albo
iżniejszym nas nierownie Prawem nieobarczą? Podobne
przed naszym niedaleko wiekiem utworzyły się pro-
jekta, Stan Szlachecki do pewney proporcji grun-
tow ścięśniające? lecz co za skutek z nich mieliśmy,
gdy na okropney w rozlewie krwi braterskiej scenie
skończyły się. Może to bydź, że tym nieszczęśli-
wościom nowa forma Rządu granicę położy. Lecz
coż za winę w spółbraciech naszych upatrzyliśmy, na
których tak nielitościwe Prawa pisał mamy? Zie sku-
tki Seymikow nieoznaczaia z ich ubóstwa przyczyny.
Lecz z Ministeryalnego do Obrad Seymikowych wpły-
wu możniejszych, na nich przeto, a nie na bracią
naszą wydać winniśmy Prawo? i gdy one w dalszey
Formie Rządu ustanowim, Święte nasze na Seymi-
kach zostaną Obrady, i gdy oręż zbytkow im odjęty
badaie, Prawa przed niemi niebędą się uganiać. Pra-
wem na dniu wczorayszym z opłaty iakiegokolwiek
na Skarb podatku przypuściliśmy nietylko Dziedzi-
cow, lecz i *Possessorow potioritatis* do wolnego na
Seymikach wotowania. Possessorowie *potioritatis*
w Prowincyi Naszey Litt: są Possessorami z konkur-
lu Kredytorskiego i wdziałowych Dekretow Sum-
mownemi; zawsze od Dziedzicow na skupie, równie

iako posesorowie Zastawni, i niczym się od drugich pierwsi nie różnią, wolnemi według Praw licznych będąc od kalkulacyi. Posesorow *potioritatis* między Posesymi znacznemi są drobne na włoce, morgu i czajem na kilkunastu pretach do proporcji kilkudziesiąt Zł: możnaliż dziś zamierzoną proporcją podatku usuwać Szlachtę z osiadłości Zastawney, od wolnego na Seymikach Obradowania, kiedyśmy na dniu wczorajszym bez tey różnicy dopuścili równie summownych Posesorow, i gdy iedne Prawo już jest niewątpliwe, drugiego onemu przeciwnego sta- nowić niemożemy. Z tych względow nieśmiem usu- wać Szlachty od Obrad Seymikowych i wolnego na nich wotowania z osiadłości zastawney iakikolwiek Podatek do Skarbu opłacaiającej dla czego oddaię do Łaski dodatek w propozycji stosowney z mym zda- niem i za nim upraszam o przystąpienie do woto- wania.

XVIII. 2. 567

